

Nøvn

Eitt dagligt bragd

Heilsan til Honnu Dalsgarð av Velbastað á 100-ára degnum, 2. januar 2012

Góða Hanna. Og góðu tit synirnir. Verdøturnar. Ommubørnini og lang-ommubørnini við makum. Og oldurommubørn. - Ja, øll hendan stóra fjølskyldan, sum tygum hava givið lív og sett við, Hanna.

Hjartaliga til lukku á hesum mikla merkisdegi hjá tær og tínum. Tær bestu kvøðurnar vil eg bera tygum – frá mær sjálvum og vegna Tjóðveldisflokkinn. Eyðmjúkliga vil eg takka fyri tann trúfasta og dygga stuðul, ið tygum hava veitt flokkinum frá byrjan - og seinni eisini mær persónliga. Og eg vil takka fyri alt tað dagliga verk, tygum hava útint fyri bygd, land og tjóð – í eina samfulla øld. Við hugsjón, hjarta, hondum og mentan.

Tygum, Hanna, eru partur av tí liði, sum skaldið lýsir soleiðis: “Eitt fáment trúgvandi lið, sum trúgv móti stórari hugsjón, fingi Føroyar at vakna við.” Hetta hava tygum gjørt við tygara stóra dagliga verki í upp- vøkstrinum og lívinum sum

bóndakona Uppi í Stovu í mentanarbygdini, Velbastaði. Við tygara uppihaldi á Vallekilde Háskúla í Danmark, har tygum eins og onnur tjóðskaparfólk hava fingið og givið íblástur til føroyskt framburðsstarv, upplýsing og mentan. Og við tygara stóra áhuga og lutttøku í samfelagsmálum og mentanarstarvi sum heild.

Og tygum vóru millum teirra sum í 1946 settu álit-ið á fólkaræðið og fólkið í landinum, og valdu loysing á fólkaatkvøðuni 14. September. Og tað hava tygum staðið við, hildið fast um og borið áfram – i mun til onnur, sum lupu frá og fóru at ganga ímóti fólksins avgerð.

Takk fyri tað, Hanna. Tann førningur, ið tygum og tygara lið stóðugt hava lagt afturat og borið fram á leiðina, er eftir mínum tykki bulurin í teirri menning og teimum virðum, sum allarflestu fólk í Føroyum í dag dýrmeta. Í máli, mentan, skúlskapi, vinnu, javnrættindum og samhaldsfesti.

Tað er enn í stóran mun “ein óskrivað søga, ein orðaleys røða, um fólkið her livdi, skapaði tjóð”, sum Christian Matras yrkir.

Og serstakliga er tað enn ein óskrivað søga og ein orðaleys røða um tær kvinnurnar – ja, tey konubrotini – ið, sum tygum, Hanna, hava virkað, strevað og skapað tað samfelagið, tey virðini og tann mentanararvin, sum vit øll kunnu eiga framíhjá í dag.

Fyri mitt ættarlið og tey, ið síðani eru komin afturat, kann tað stundum fatast sum ein trupulleiki, at streymurin fer og hárturkarin og komfýrurin ikki riggar – ella at internetið slitnar ella arbeiðir ov seint. Fyri okkum er tað nærum ógjørligt veruliga at fata tey kor, tað stríð og tær broytingar, sum tygum hava livað og virkað hesa seinastu øldina.

Sum smágenta at missa móður tína. At vaksa upp undir einum heimsbardaga og trongum korum. At seta búgv. Festa. Fara burtur í skúla uttan stuðul ella skip-

anir. Eiga børn. Halda hús og reka garð við fólki og fæi. At vinna og virka alt burturúr tí tilfeingi, ið sjógvur, bður og hagi kundi geva. At ansa børnum og teimum eldru. Og alt uttan teir hentleikar og tær tæmastur, sum hava staðið okkum í boði. Ja, Velbastaður fekk ikki streymveiting fyrr enn í 1958, tá tygum hava verið um miðjan aldur.

Eg veit, at tygum vóru í hoyna til dagin fyri, at tygum áttu yngsta sonin, Gunnleiv. Og eg veit eisini, at tygum so at siga róku tygara egna eldrasambýli, har tygum ansaðu fleiri av teimum eldru í familjuni. Og ikki fyrr enn 97 ára gomul komu tygum sjálv her á Ellisheimið í Havn.

Og so afturat øllum at hava orkuna til at taka lut í mentanarlívi og sosialum lívi í bygdini og í landinum, og at hava givið hugsjónir, andsvirðir og musikalitet víðari til familjuna og samfelagið – sum vit síggja nógvar fruktir av í dag. Tað er eitt dagligt bragd, sum søgur og røður eiga at skrivast um.

—
Abbi mín, Karsten Hoydal, var eins og tygum, Hanna, føddur í 1912. Hann sigur í eini yrking, sum er vígd móðir hansara, at tað hann kendi í sínum uppvøkstri og barnaheimi, var:

“...signað við eygum og hondum,
sum dugdu hin ljósasta gand.”

Og soleiðis hevur tað uttan iva eisini kenst hjá teimum, ið unnt hevur at kenna verkið

og hitan av tygara hondum, huga og hjarta.

Fari tí at enda at takka fyri høvi at vera við á hesum hundrað ára degi tygara við einum ørindi úr somu yrking hjá abba mínum:

“Tú sum ert undan á vegnum,
dýrmett var gáva tín,
mín hin reinasta tøkkin
tær fylgi um ytstu sýn.”

Høgni Hoydal

TAKK

Hervið takki eg øllum, sum gleddust saman við mær á 80 ára føðingardegi mínum.
Takk fyri gávur, blómur og heilsanir.

Eisini vil eg ynskja tykkum øllum Harrans signing í nýggja árinum.

Kærar heilsanir
Alisa Petersen

Kendur skipari 70 ár !

Mánadagin 23. januar verður Kári Horn 70 ár, og fer tí frá sum tæmastumaður á MRCC Tórshavn, har hann hevur tænt síðan MRCC Tórshavn varð sett á stovn.

Kári er føddur og upp-vaksin sum tvíburði í Vági. Hann var yngstur í einum systkinaflokki av 5, Páll, Egil, Jógvan, tvíburðasystirin Turið og Kári. Hann plagar sjálvur at taka til, at hann er føddur “gentlemaður”, tí hon kom fyrst. Foreldrini vóru Óli Horn úr Haldórvík og Jóhanna Horn úr Vági. Pápin doyði longu, tá Kári var 11 ára gamal. Hugin til sjólívið fekk hann inn við móðurmjólkini, tí hann varð føddur inn í eitt reiðaravirkið, har hann frá barnsbeini hoyrði og lærði um sjólívið. Og longu sum smádrongur helt hann heldur til á bryggjuni, millum

sildatunnur og gággurúsar, enn í skúlanum. 15 ára gamal fór hann fyrstu ferð til skips við Saint Jack, sum bróðurin Páll førði. Páll man hava verið góður lærumeistari, tí Kári fekk hug at føra skip sjálvur. Hann tók prógv sum skipsførari í Havn í 1965 og fór út at sigla við Mærsk. Har sigldi hann í nøkur ár sum stýrimaður, seinni gjørdist hann skipari hjá reiðarínum Otto Danielsen, har hann starvaðist í fleiri ár. Eisini sigldi hann eitt stutt tíðarskeið við Smyrli í uttanlandssigling. Í 1983 fór Kári í Vaktar- og Bjargingar-tænastuna, sum stýrimaður á Tjaldrinum. Seinni gjørdist hann skipari á Tjaldrinum og á Ólavi Halga.

Tá MRCC Tórshavn skuldi setast á stovn í 2002, var tað heilt natúrligt at Kári, sum

hevði drúgt og gott innlit í sjóbjarging, varð ein av teimum, sum kom at seta sín dám á henda nýggja stovn. Og ikki kann sigast annað enn, at hansara partur liggur ikki eftir, nú hann fer úr hesum ábyrgdarfulla starvi fyri aldur. Betri arbeiðsfelagi finst neyvan, tí sum menniskja er hann heilt framúr. Langar og drúgvar vaktir gerast stuttar saman við Kára, tí hann hevur altíð eitt ella annað at undirhalda við. Tað kann verða onkur góð søga frá siglingstíðini á nær- og fjarleiðum, ella bara okkurt sum rennur honum til hugs. Og glaðari og fróðari persón hittir tú ikki á hvørjum horni. Tí verður saknurin eisini stórur, nú hann leggur frá sær.

Familjukærun er hann sum fáur, men tað hevur

kanska eisini sínar góðu orsøkir, tí hann var at kalla eldri áðrenn hann fann sær konu. Kári giftist í 1977 við Annu á Reynatúgvu av Sandi, og tey búsettust har. Børnini eru Ada, Elin, Hanna og Ólavur, og abbabørnini eru 6 í tali, og sjálvandi er Kári eisini uppkallaður. Vit fara at nýta høvið at takka fyri sera gott samstarv hesi árin, og ynskja eitt gott og langt lívskvøld.

Í samband við at Kári fer úr starvi, verður móttøka á MRCC Tórshavn Tinghúsvegur 64, har fyrrverandi og núverandi starvsfelagar, familja og kenningar eru hjartaliga vælkomn til ein kaffimunn.

Manningin á MRCC/
Tórshavnradio